

Het licht
van gestorven sterren

Jan Zwaaneveld

Het licht
van gestorven sterren

Korte verhalen

Voor Cilja

(c) 2022 Jan Zwaaneveld
Alle rechten voorbehouden
Foto omslag: (c) Joyce Zuijdam
Foto auteur: (c) Cilja Zuyderwyk
NUR 303
ISBN 9789464488012

*One day you'll doubt your movements
you will shudder
at the accuracy of your sudden age
You will ache for slow beauty
to save you from your quick, quick life*

(Kapka Kassbova, uit het gedicht *The door*)

Zwart gat

De nacht had al bijna zijn grauwe deken over mijn hoofd getrokken. Het was windstil. In de verte ratelden nachtzwaluwen vanuit grillige dennen en houtsnippen patrouilleerden boven de bosrand. Hoog boven de heide dreven een flinterdunne maan en miljoenen sterren tergend traag voorbij. Daaronder spookte de geur van dennennaalden en vochtig mos tussen de bomen en over de velden. Daar sliepen adders en zandhagedissen in ondergrondse gangen. Vogeltjes dommelden weg op dunne takjes, kop in de veren, poot opgetrokken. De kevers, de krekels, sprinkhanen en spinnen, de vliegen en mieren waren verdwenen, je kon niet zien waar ze waren gebleven. Ongetwijfeld stonden alle planten en bomen nog op hun plaats, ook al was het stikdonker. Onzichtbare nachtvlinders fladderden van bloem naar bloem, het moeten er duizenden zijn geweest, hoewel niemand er ook maar één heeft gezien.

Ten slotte waren er alleen nog geluiden en geuren. Het sinistere zingen van nachtvogels, het blaffen van een ree, een vliegtuig van ver. De bedwelmende geuren van het bos.

Aanvankelijk was ik alleen. Maar op een onbegrijpelijke manier vond al dit leven een weg naar mijn hoofd. En hoewel ik ze eerst niet zag, waren ze er allemaal: de vogels, de adders, de hagedissen, de insecten, planten, mossen, bomen en de nachtvlinders. Het was leven dat er altijd al was geweest en mij nu had teruggevonden.

Jullie waren er ook. Jij was er, mijn lieve vrouw en jij, mijn lieve dochter. Alle kinderen en kleinkinderen. Mijn verre vriendin. Al mijn dode vrienden. Jullie waren gekomen om het zwart van mij af te krabben.

De bloemen richtten zich voorzichtig op. Flauw ochtendlicht weekte de dennen los. Ver weg begon een merel aarzelend te zingen in de lichte regen. Er stak een briesje op. De wind die met het zand tussen de struikheide speelde. De dieren van de duisternis die eindelijk zwegen.

Zonsopgang

Toen ik ontwaakte was alles mooi: hoe het ochtendlicht de gordijnen streefde, rood als jouw haren, het koeren van de duiven buiten, *I love you, I love you, ik hou zo van jou*, het slordige reliëf van het laken op ons twijfelende bed, ik vond zelfs mezelf mooi. Alles wat niet mooi was, was onbelangrijk nu, onzichtbaar. Dat was ergens daarbuiten en kon ons niet raken.

Dat alles hetzelfde was, tussen ons, dat we dingen tegelijkertijd zeiden. Dat we hoog boven de aarde zweefden, leefden als gierzwaluwen, schreeuwden van opwinding. Dat we allebei van voetbal bleken te houden en Jackie Groenen de mooiste vonden. Dat jij familie had en ik niet, jij opgewekt was, ik melancholiek. Hoe we elkaar aanvulden, invulden. Muziek. Dat je bestond en ook nog hier was. Bij mij. Bij mij. Van mij.

Nog duizenden zonsopgangen te gaan. Nog duizenden manen zien krimpen en zwellen, zoals onze harten vroeger soms deden. Alle sterren in het heelal waren van ons. Alle zingende vogels op aarde alleen voor ons. Alle vocht, alle vruchten voor ons. Alle tijd, en alle liefde die je me beloofde. Alle vlinders van de wereld in mijn buik en jij, die heerlijke zekerheid in mijn hoofd.

We vreeën in zompige, diepe moerassen, in onweersbuien, aan doodstille stranden soms, met alleen het gruisige ruisen van de zee, het tij dat opkwam en weer afging, het krijsen van een verre meeuw. Dan werden we elkaar, waren we zo één dat ik soms kon zweren dat jij niet bestond. Dan schrok ik en vond je weer terug op de tast. Godzijdank, je was hier, in mijn armen. Bij mij. Van mij. Voor altijd hield je mij vast.